

KOLEKTYVINIS DARBAS

LIETUVOS KP ANYKŠČIŲ RAJONO KOMITETO IR
RAJONO LIAUDIES DEPUTATŲ TARYBOS ORGANAS

Anykščiai

1980 m.

birželio

24 d.

Antradienis

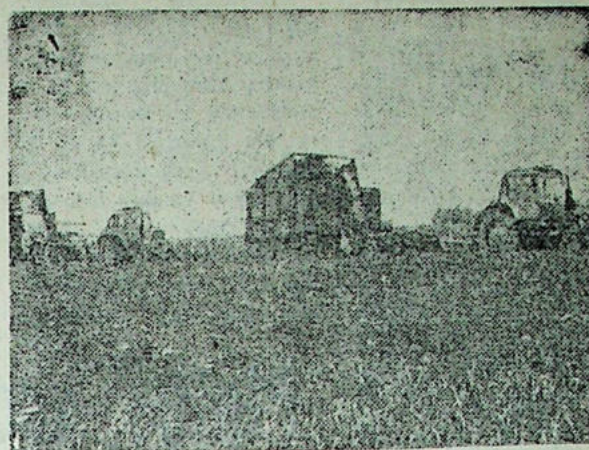
Nr. 74 (4114)

XXXXXXXX

Kaina 2 kap.

Eina nuo 1948 m.

Valio, dalgeli, vallo!..



Daugiau kaip po tūkstantį centnerių pieno šimtą hektarų naudmenų per metus primelžiama Sakų rajono „Taikos“ kolūkyje. Tokie rodikliai pasiekiami, gerai apsirūpinus pašarais.

Našiai dirba šienploviai ir šals metais. Kolūkiečiai žemdirbiai pasiryžę paruošti ateinančiai žiemai ne mažiau kaip 600 tonų žolės miltų ir kapojų.

G. Svitojaus (ELTA) nuotr.

„LENINO KELIU“ KOLŪKYJE SVEČIA VOSI MOGILIOVIEČIAI

Su gėlių puokštėmis, karštais sveikinimais žodžiais sutiko šiomis dienomis Baltarusijos TSR Mogiliovo rajono kolūkiečiai „Zaria“ partinę-komjaunimo delegaciją „Lenino keliu“ kolūkiečių dirbančiųjų. Jų socialistinio lenkyniavimo partneriai pirma kartą apsilankė Anykščių rajone, todėl svečius domino čia viskas. Susitikime su kolūkiečių pirmininku, Lietuvos TSR nusipelnusiu žemės ūkio darbuotoju Aleksandru Slavensku žarėčiai sužinojo „Lenino keliu“ kolūkiečių istoriją, susipažino su jo gamybiniais laimėjimais, žemdirbių pasiekimais buities ir kultūros srityse.

Kolūkiečiai „Zaria“ partiniai ir komjaunimo aktyvistai susipažino su ūkio šeiminių mechanizacijų kiemu, darbo apsaugos ir saugumo technikos bei dispečerinės tarnybos darbu, pabuvojo gyvulininkystės fermose. Kunigisčių aštuonmetėje mokykloje įvyko svečių iš broliškosios Baltarusijos susitikimas su jaunaisiais žemdirbių talkininkais — Anykščių J. Biliūno vidurinės mokyklos moksleiviais. Žarėčiai aplankė Anykščių rajono įžymybę, susitikimo su liaudies meistru Zenonu Valunta, aplankė rašytojo Juozo Tumo-Vaižgan-

to gimtinę — Malaišių kaimą, keliaudami užsuko į Svėdasų kaulidžių kompleksą statybą.

Neišdildoma įspūdį visiems paliko abiejų lenkyniaujančių ūkių jaunimo vakaronė. Jos metu koncertavo Svėdasų zoninių kultūros namų jaunimo estradinis ansamblis. Komjaunimo aktyvistai pasikeitė atminimo dovanomis. O „Lenino keliu“ kolūkiečių pirmininkas A. Slavenskas ir „Zaria“ kolūkiečių pirmininko pavaduotojas, pirminės partinės organizacijos sekretorius V. Bogomazovas šioje iškilmingoje aplinkoje pasirašė abiejų ūkių socialistinio lenkyniavimo ir bendradarbiavimo sutartį.

Nepastebimai prabėgo tos kelios svečių iš Baltarusijos viešnagės dienos. Išvykdamai į gimtinę delegacijos vadovas Viktoras Bogomazovas, komjaunimo organizacijos sekretorė Galina Boleova, vyr. ekonomistas Vasilijus Naumenko ir kiti leniniečiai tarė: „Iki pasimatymo, iki naujų susitikimų“.

O tie pasimatymai, susitikimai dabar jau įvyks kiekvienais metais, nes abiejų ūkių partiniai ir komjaunimo aktyvistai pasiryžę tarpusavyje tampriau bendradarbiauti ir lenkyniauti, semtis vieni iš kitų patirties.

Susilaukė talkininkų

Darbštus talkininkų būrio iš Anykščių J. Biliūno vidurinės mokyklos susilaukė „Lenino keliu“ kolūkiečių žemdirbiai. Čia įkurtoje darbo ir poilsio stovykloje „Jaunystė“ moksleiviai, kuriems vadovauja mokytojai Antanas Puodžiūnas ir Stasė Bražėnienė, ne tik talkininkauja žemdirbiams, dirbant įvairius žemės ūkio darbus, bet ir turiningai ilsisi. Jau įvyko iškilmingas stovyklos atidarymas, reguliariai vyksta sporto varžybos, poilsio vakarai. Visus moksleivius sudomino susitikimai su Baltarusijos TSR Mogiliovo rajono kolūkiečių „Zaria“ jaunimo atstovais, „Lenino keliu“ kolūkiečių pirmininku, Lietuvos TSR nusipelnusiu žemės ūkio darbuotoju Aleksandru Slavensku bei kiti organizuojami kultūriniai-masiniai renginiai.

Liepos mėnesį kolūkyje veiks dvi darbo ir poilsio stovyklos. Į „Lenino keliu“ kolūkių vėl atvyks Anykščių J. Biliūno vidurinės mokyklos moksleiviai ir Kauno politechnikumo auklėtiniai.

Aktualiais klausimais

„Lenino keliu“ kolūkiečių išplėstiniam partiniam biuro ir kolūkiečių valdybos posėdyje buvo aptartas žemdirbių ir specialistų uždaviniai organizuojant pašarų ruošimo darbus. Pranešimą apie šienapjūtės darbų rikiavimą padarė ūkio vyr. agronomas A. Preibys. Kalbėjusieji vyr. inžinierius-mechanikas J. Daugėla, vyr. zootechnikas A. Čižauskas, kolūkiečių valdybos pirmininkas A. Slavens-

kas, kaulių fermos vedėjas J. Stukas ir kiti akcentavo darbo drausmės, pašarų kokybės, kolūkiečių moralinio bei materialinio skatinimo klausimus. Buvo priimtas konkretus nutarimas, kuriame pabrėžiama, jog padalinių vadovai, vyr. specialistai, TSKP nariai turi rodyti iniciatyvą, savo asmeniniais pavyzdžiais kovoti už šienapjūtės darbų spartą ir gaminių pašarų kokybę.

B. Vytaitis

Gamina šienainį

Vešliai sužėlę šią vasarą ganyklos ir pievos „Pirmyn į komunizmą“ kolūkyje. Mechanizatoriai Kazys Kulbokas ir Edvardas Baltušnikas jas pradėjo pjauti šienainio gamybai.

Nupjautą žolę varto mechanizatoriai Kostas Giedrys ir Stasys Kulbokas. Apdžiūvusi sumulkinama masė vežama į tranšėja keturiais traktoriais ir keturiomis automašinomis. Čia, pasikeisdami tarpusavyje, ištisą parą šienainį slegia mechanizatoriai Leonas Kunickas ir Rimvydas Urbonavičius.

Dažni lietūs ir vėsūs orai

trukdė iki šiol šienplovams įsismaginti. Tačiau kolūkiečių vyr. agronomas A. Peslekas numatęs taip organizuoti darbus, kad 500 tonų talpos šienainio tranšėja būtų pripildyta ir uždegtą per 8 dienas.

Giedriomis dienomis kolūkyje apdžiūvusį šieną presuoja mechanizatoriai Kazys Jakimavičius ir Kostas Baranauskas. Pirmosios dešimtys tonų presuoto šieno ryšulių įvežtos į daržines ir čia baigiamos džiovinti aktyviaja ventilacija.

B. Danauskas

Apdovanojimai — profsąjungos aktyvistams

Lietuvos TSR Aukščiausiosios Tarybos Prezidiumas garbės raštais apdovanojo geriausius respublikos profsąjungų darbuotojus ir aktyvistus.

Apdovanojimų tarpe ir Anykščių rajono vartotojų kooperatyvų sąjungos prekybos organizatorė, valstybinės prekybos ir vartotojų

kooperacijos darbuotojų profsąjungos rajono komiteto pirmininkė Stanislava Dildžgalvienė.

„K. d.“ Inf.

Įteikti brandos atestatai

Sventiška nuotaika praėjusį penktadienį buvo J. Biliūno vidurinėje mokykloje. Į brandos atestato įteikimo iškilmes, kurios vyko mokyklos akty salėje, susirinko abiturientai, mokytojai ir abiturientų tėveliai. XXXVII laidos abiturientams, atsisveikinantiems su mokykla ir išsinečiantiems į gyvenimo kelią, šilūs žodžius tarė mokyklos direktorius V. Bražėnas, XII klasės vadovė D. Pocienė, jaunieji leniniečiai, mokyklos komjaunimo komiteto atstovai, X klasės moksleivė M. Juodviršytė ir kiti šios šventės dalyviai. Tėvelių vardu kalbėjo ir padėkos žodžius išreiškė B. Pajarskas.

Mokyklos direktorius V. Bražėnas 103 abiturientams, sėkmingai išlaikiusiems egzaminus, iškilmingoje aplinkoje įteikė brandos atestatus.

A. Nemickas

Užduotis įvykdyta

Pasvalio rajono „Draugystės“ kolūkiečių žemdirbiai jau įvykdė metinę žolės miltų granulių pardavimo valstybei užduotį. Aplinkinių rajonų žemdirbiai šiemet numato parduoti valstybei 4500 tonų šio labai vertingo komponento kombinuotiųjų pašarų gamybai.

(ELTA)

Svarbu ir kiekis, ir kokybė

Kad gyvuliai gerai augtų, būtų produktyvūs, duotų gyvūnų, gerai išsivysčiusių prieauglių, svarbu juos aprūpinti geros kokybės pašarais. Netinkamai ruošiant, nesilaikant technologijos reikalavimų, pašaras praranda daug maisto medžiagų. Nustatyta, kad šieno iš biologinio žolės derliaus išlieka 47–53 proc. pašarinių vienetų ir 29–33 proc. virškinamųjų proteinų, silose — atitinkamai 66–74 proc. ir 24–30 proc. Mažiausi maisto medžiagų nuostoliai susidaro, žolę dirbtinai džiovinant (5–10 proc.).

Respublikinės agrochemijos laboratorijos duomenimis, respublikos ūkiuose pagamintame šieno randama labai maža karotino: maždaug pusė pašarų maistingumo lentelėse nurodomo kiekio. Nepaisant visų šieno gamybos reikalavimų, karotino nuostoliai šieno siekia 85–95 proc., lyginant su jo kiekiu žalioje masėje. Priklauso nuo kokybės, iš tos pačios žaliavos pagamintame kultūrinio pievų šieno viename kilogramo gali būti 0,37–0,55 pašarinių vienetų. Taigi, pašarų ruošimo metu svarbu išsaugoti kuo daugiau maisto medžiagų.

sąlygomis šieno gamybai, šieno reikėtų ruošti daugiau. Minimali šieno norma karvei ar telyčiai — 1 proc. nuo jos svorio, dar geriau — 1,5–2 proc. Taigi, vienai karvei ar telyčiai tvartiniam laikotarpiui reikėtų paruošti mažiau maisto 1–1,5 tonos šieno.

**Specialistas
Pajarskas**

Labai pažeidžiami technologiniai reikalavimai ruošiant silosą ar šienainį, todėl prarandama daug maisto medžiagų ir paruoštas pašaras būna blogos kokybės. Šienainis — vertingas pašaras, tinkantis karvių ir telyčių šėrimui iki pat apsiveršimo, bet dėl netinkamo ruošimo savo verte kartais jis prilygsta tik vidutinės kokybės silosui. Respublikinės agrochemijos laboratorijos duomenimis, daugiau negu pusė tirtų šienainio pavyzdžių turėjo mažiau negu 40 proc. o šeštadalis — mažiau, negu 30 proc. sausų medžiagų. Taigi, nagal sausų medžiagų kiekis to lygio

šiu ir maistingumą) ji tektų priskirti prie silos, nes šienainyje sausų medžiagų turėtų būti 40–60 proc. Maždaug penktadalyje šienainio rastos didesnės sviesio ir acto rūgšties kiekis, negu leistina. Tai blogina pašaro kokybę, o kartais padaro jį visai netinkamą gyvulių šėrimui.

Dėl blogos kokybės pašarų nukentima gyvulių sveikata, pablogėja reprodukcija ir sumažėja produktyvumas. Prastais pašarais šertos veršingos karvės ir telyčios atveda silpnesnius, mažiau gyvūnų veršėjus, linkusius sirgti plaučių ir virškinamojo trakto ligomis. Tyrimai rodo, kad dispepsija persirgusi telyčiai užauginus iki pirmavėšės karvės, iš jos gaunama 300 kg pieno mažiau, negu išauginus pirmavėšę iš dispepsija nesirgusios telyčaitės. O kur nuostoliai, gaunami kritus veršeliams, kada prarandama tonos galvijienos ir trūksta maisto vėlių bandos pakaitalų?

Sužadinant organizavę darbus ir paruošę pakankamai geros kokybės pašarų, galime tikėtis gyvulių produktyvumo padidėjimo.

E. Zukauskienė
Žemės ūkio mokslo
vadybininkė



Juozas Blažys dirba „Gintaro“ kolūkyje penimų galvijų šėrimu 4 metus. O viso gyvulininkystės fermose yra dirbęs 12 metų. Dažnai jis buvo gyvulių augintojų socialistinio lenkyniavimo nugalėtoju, o pernai ištisus metus galvijų šėrimu tarpe iškovodavo pirmąją vietą. Pernai jo prižiūrimi galvijai priaugdavo per parą vidutiniškai po 750 g.

Tarybų valdžios atkūrimo Lietuvoje 40-mečiui

Buržuazinės Lietuvos ekonomika turėjo ryškų agrarinį pobūdį. Pramonė buvo menka: įmonės smulkios, blogai aprūpintos technika, amatninkiško pobūdžio. 1939 metais pramonėje ir amatuose dirbo tik apie 9 procentus visų saviveiksmių gyventojų, o žemės ūkyje — net 74 procentai. Tačiau ir žemės ūkis duodavo palyginti nedaug produkcijos, nes dauguma ūkių buvo smulkūs, darbas iš esmės visai nemechanizuotas.

Atkūrus Tarybų valdžią Lietuvoje ir visuomeninius gamybos priemonės, respublikoje atsivėrė galimybės vystyti liaudies ūkį socialistiniu keliu, užtikrinančiu sparčiausią ekonomikos plėtimą, darbo žmonių materialinės gerovės ir kultūros kilmą.

Vienas svarbiausių Tarybų Lietuvos ekonominių uždavinių kuriant socialistinę visuomenę buvo kuo spartesnis respublikos liaudies ūkio industrializavimas. Tik tuo būdu buvo galima likviduoti iš buržuazijos laikų paveldėtą respublikos pramonės atsilikimą, sukurti materialinę techninę socializmo bazę, geriau išnaudoti gamtos išteklius ir žemės ūkio žaliavas, aprūpinti visus darbu,

gausinti darbininkų klasę. Agrarinuose kraštuose, kokia buvo Lietuva buržuazijai valdant, vienas sudėtingiausių uždavinių, kuriant socialistinę visuomenę, yra spartus agrarinio darbo jėgos pertekliaus įtraukimas į industrines liaudies ūkio šakas. Gausiai įsilię į Tarybų Lietuvos pramonės, statybos, transporto ir kitų ne žemės ūkio šakų kolektyvus,

jų kūrybinių sugebėjimų atsiskleidimas buvo vienas didžiausių Tarybų Lietuvos pasiekimų, įgalinusių sparčiai industrializuoti respublikos liaudies ūkį. Sparti Tarybų Lietuvos liaudies ūkio raida visu ryškumu patvirtino V. Lenino žodžių teisingumą, kad organizacinių „talentų darbininkų klasėje ir valstietijoje yra... neišsenkama versmė“ ir kad tie ta-

laidas gyvenamųjų namų ir kitų socialinių ir kultūrinių pastatų statybai, liaudies gerovei kelti iš viso skirta apie keturis penktadalius nacionalinių pajamų.

Industriinėse šakose darbas yra sudėtingesnis ir labiau kvalifikuotas, negu daugelyje kitų šakų. Todėl pramonės vystymas didina darbo žmonių asmenines pajamas. Antai 1978 m. vidu-

nys palaipsniui apskritai likviduoti šį nebūdingą socialistinei visuomenei darbo pobūdį.

V. Lenino partuosto kooperatinio plano įgyvendinimas įgalino sukurti Lietuvoje stambų, labai mechanizuotą socialistinį žemės ūkį, užtikrinantį spartų žemės ūkio produkcijos didinimą, nepaliaujamą žemdirbių darbo sąlygų gerinimą, jų materia-

rezervai. Daugiausia kaip tik todėl nevisiškai realizuojami gyvenamųjų namų statybos planai, nepakankamai tenkinami gyventojų poreikiai daugeliui svarbių prekių ir kita.

Pagrindinis socialistinės visuomenės tikslas yra nepaliaujamai kelti liaudies gyvenimo materialinį ir kultūrinį lygį. Siekiant šio tikslo, — nurodoma TSKP CK nutarime „Dėl Vladimiro Lenino gimimo 110-ųjų metinių“, — partiniai, valstybiniai ir ūkiniai organai, profsąjungų ir komjaunimo organizacijos turi kuo didesnę dėmesį skirti darbo efektyvumo didinimui ir jo kokybės gerinimui visose liaudies ūkio grandyse, darbo našumo augimui, gamybos intensyvinimui, mokslinės techninės pažangos spartinimui, planavimo ir ekonomikos valdymo tobulinimui, organizuotumo ir drausmės stiprinimui, asmeninės atsakomybės už pavestą darbą didinimui. Vadovaudamiesi savo kasdieniniame darbe šiais nurodymais, mes galėsime paversti baigiamuosius dešimtojo penkmečio metus spartuoliško lenininio darbo metais ir įnešti reikiamą indėlį į liaudies gerovės kilmą.

V. Januškevičius

Lietuvos TSR Mokslų Akademijos Ekonomikos instituto Gamybinių Jėgų vystymo ir išdėstymo skyriaus vadovas

Platus socialistinės ekonomikos žingsniai

buvę darbo valstiečiai papildė darbininkų klasės gretas. Kadinių darbininkų padedami, jie greitai išmoko aptarnauti sudėtingą techniką, taikyti pažangią technologiją, nors anksčiau savo smulkiose ūkiuose naudojo tik primityvius darbo įrankius ir iš esmės neturėjo jokių mašininės gamybos įgūdžių. Didžiulį vaidmenį čia suvaidino partijos ir vyriausybės įvykdytos priemonės, plečiant masinių profesijų mokymą ir aukščiausių kvalifikacijų specialistų ruošimą aukštosiose ir specialiose vidurinėse mokyklose.

Sis spartus darbo žmonių persikvalifikavimas, platus

lentai, visuomeninius gamybos priemones, pradeda „susiprasti, atbusti, linkti į gyvą, kūrybinį, didį darbą, imtis savarankiškai statyti socialistinę visuomenę“.

Ką davė respublikos gyventojams spartus viso liaudies ūkio industrializavimas, pirmenybinius pramonės vystymas? Labai daug! Tarybų Lietuvos nacionalinės pajamos 1960—1978 metais padidėjo 3,5 karto ir pernai jau sudarė 5,9 milijardo rublių, arba 1736 rub. vienam gyventojui. Daugiausia — 39 procentai šių pajamų buvo sukurta pramonėje. Maždaug trys ketvirtadaliai nacionalinių pajamų panaudota vartojimui, o pridėjus iš-

finis mėnesinis darbo užmokestis visame liaudies ūkyje siekė 157,2 rub., o pramonės gamybinio personalo — 175,9 rub., transporto darbuotojų — 185,5 rub., statybos — 189 rub. Pernai šiose liaudies ūkio šakose jau dirbo beveik pusė (47,2 proc.) visų dirbančių respublikos gyventojų.

Liaudies ūkio industrializavimas padėjo sumažinti skirtumą tarp fizinio ir protinio darbo. Dabar daugiau kaip pusė respublikos darbininkų iš esmės dirba protinį darbą, nes jie prižiūri mašinas ir automatus. Nekvalifikuoto ir suskaus fizinio darbo lyginamasis svoris nuolat mažėja, ir keliamas uždavi-

linės gerovės ir kultūrinio lygio kilmą. Bendroji žemės ūkio produkcija 1978 m. buvo 2,2 karto didesnė, negu 1940 metais. Vidutinis mėnesinis kolūkiečio darbo užmokestis pasiekė 130 rub., neskaityt papildomų pajamų, gaunamų iš palyginti gerai išvystyto asmeninio pagalbinio ūkio.

Džiaugdamiesi pasiektais laimėjimais, mes kartu neišleidžiame iš akių dar neišspręstų problemų ir dar pataikantį darbo trūkumų. Kai kurios įmonės ir susivienijimai neįvykdo planinių uždavinių, nepakankamai reikliai sprendžia gamybos efektyvumo didinimo uždavinius, lėtai pereina prie intensyvių ūkininkavimo metodų, neredo reikiamos iniciatyvos, kad geriau būtų panaudotos turimos galimybės ir vidaus

Ruošiamės respublikinei dainų šventei

Liepos mėn. 13 d. Vilniuje, Vingio parko estradoje, nuskambės Respublikinės dainų šventės, skirtos Tarybų valdžios Lietuvoje atkūrimo 40-mečiui, baigiamieji akordai.

Į šią dainų šventę atrinkti tik patys geriausi ir brandžiausieji respublikos meno kolektyvai. Džiugu, kad jų tarpe ir Anykščių kultūros rūmų mišrus choras. Ir tai neatsitiktinai, nes neseniai Jurbarko vykusioje mišrių chorų konkurse buvo garbingai iškovota II-oji vieta rajonų chorų kategorijoje. Toks aukštas įvertinimas chorui suteikė teisę dalyvauti dar viename respublikiniame pajėgiausių chorų konkurse, įvyksiančiame Vilniuje dainų šventės dienų metu. Konkurse reikės atlikti tris dainas iš laisvo repertuaro ir vieną, būrų keliu, iš dainų šventės repertuaro. Todėl kartu su dainų šventės repertuaru, kurį sudaro 9 dainos, ruošiamės ir konkursui skirtas dainas, tai Stasio Simkaus „Atsisveikinimas su giria“, negrų liaudies dainą, išvystytą Noublo Keino „Senasis Aksas grįžta“ ir rusų liaudies dainą, harmonizuotą I. Sochino „Virš laukų“.

Iki šventės liko visiškai nedaug laiko, todėl dabar ypač svarbu geras repeticijų lankomumas, kad gerai

galima būtų pasiruošti šiam konkursui.

Labai miela, kad choro repeticijas, kartu su pirmaisiais choro dalyviais, kaip Jone Marčiukienė, Ale Pocienė, Jonu Zaranka, Brone Ramanauskienė, Vytautu Pupėliu, Anatolijumi Džiaugiu, Adela Talačkienė, Petru Viederiu bei kitais, gerai lanko ir puikiai įsisavina repertuarą ir vėliau į chorą atėję dainininkai, kaip inžinieriai Kęstutis Kelečius, Juozas Cibas, Vytautas Andrikonis, muzikos mokytoja Liucija Našlėnienė, medicinos darbuotojos Ema Michelevičienė, Irena Palevičienė bei Janina Repečkaitė, Duonos kombinato darbuotoja Rita Zalaitė, KMK darbuotojas Vidmantas Radzevičius, tarnautojai Danutė ir Aloyzas Adomaičiai bei Dana ir Alfonsas Nemickai ir dar daugelis kitų.

Jeigu jau šiuo metu Kultūros rūmų mišrų chorą galime laikyti susiformavusiu ir brandžiu kolektyvu, tai tik dėka šių ir visų kitų šio kolektyvo narių, kurie paaukavo daug savo laisvalaikio valandų, atidavė nemažai širdies šilumos, kad daina skambėtų.

R. Capkevičius
Choro vadovas ir dirigentas,
P. Pagareckas
Choro pirmininkas

MIESTUOSE IR RAJONUOSE

SVEIKA, PAJURIO VASARA!

Beveik pusė milijono žmonių vasarą pailsi Palangoje. Siemet dar padaugėjo atvykstančiųjų su keliais. Atvėrė duris „Lino“ poilsio namų trečiasis korpusas, „Palangos“ sanatorija Varnagupėje.

Prieš naująjį kurortinį sezoną, rašo „Tarybinė Klaipėda“, atlikti dideli darbai, tvarkant miestą ir pajūrio zoną. Patobulintas prekybos ir visuomeninio maitinimo tinklas. Dariaus-Girėno gat-

vėje įrengta nauja mašinų laikymo aikštelė, Palanga dabar galės priimti tris tūkstančius automašinų.

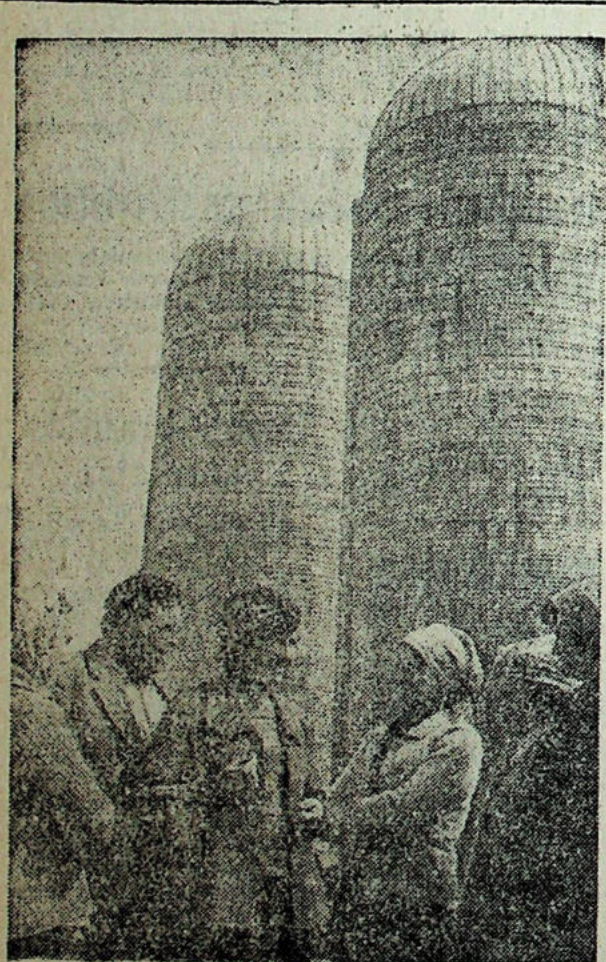
1500 ABITURIENTŲ

Šiais mokslo metais respublikos vakarines mokyklas baigia 200.000-asis abiturientas. Savo įnašą į šį laimėjimą įnešė ir Molėtų neakivaizdinė vidurinė mokykla. Ji įteikia 1500-ąją brandos atestatą. Ta proga išspausdintoje atlankoje laikraštis „Pirmyn“ kviečia pasiekti, kad mokytoji visi dirbantys vaikai ir merginos.



Komjaunuolis Jurijus Poltovas dar tik antrus metus dirbuojasi „Aukštakalnio“ kolūkyje. Tačiau jaunas mechanizatorius, padedant labiau prilygusiems technikos žinovams, jau pasiekė neblogų rezultatų sėjant grūdines kultūras, prižiūrint pasėlius, atliekant kitus žemės ūkio darbus. Pradėjęs jį, Jurijus sėda ir už konhaino vairo. Praėjusi vasara J. Poltovui buvo gana sėkminga. Rajono jaunųjų kombainininkų socialistiniame lenktyniavime Jurijus užimdavo pirmąjį vietą. Už gerą darbą nuimant grūdines kultūras šiam „Aukštakalnio“ buvo įteiktas LLKS RK garbės raštas.

Vyt. Bagdona nuotr.



Alytaus rajono „Lenino kelių“ kolūkiečiai žemdirbiai labai gerbia Bronę Plutinskienę. Jos vadovaujama laukininkystės brigada nuolat pirmąja, šios brigados laimėjimai buvo eksponuojami TSRS liaudies ūkio pasteklių parodoje. B. Plutinskienė apdovanota „Garbės žen-

lo“ ordinu, išrinkta Lietuvos TSR Aukščiausiosios Tarybos deputate.

O pradėjo dirbti kolūkyje tik su vidurinės mokyklos brandos atestatą, sąskaitininkė. Neatvaizdžiai besimokydama, išgijo agronomės specialybę, lapo sumania kolūkinės gamybos vadove.

NUOTRAUKOJE: B. Plutinskienė (centre) su grupe kolūkiečių tariai dėl šienapjūtės darbų.

A. Palionio (ELTA) nuotr.

KOLEKTYVINIS
DARBAS

2 psl. 1980. VI. 24

Mėginimas baltai perdažyti sąžinę

Kokiais žodžiais dažniausiai dangstosi, kaip ginasi už rankos nutvertas svetimo turto glemžikas? Iš kur jam kyla tasai noras — ištisli pirštus prie ne tau priklausancio gero? Iš mažumės šio nemokė nei tėvai, nei mokykla — tai kasgi paakina vogti? Kad dar ne visi kiekvieną daiktą išmokom vieton padėli, pastabiau saugoti? Kad sykiu neišvengiamame plyšių materialinių vertybių apskaitoje, kontrole? Kad kam nors valdiško turto sąskaita noris geriau, plačiau gyventi? O gal kartkartėmis vagims leidžia tarpti ir mūsų neapricingumas, nenoras terliotis, nenoras kištis?

Bent dalinio atsako į šiuos ir panašius klausimus ryžomės paieškoti vyno pramonės gamybinio susivienijimo „Anykščių vynos“ pagrindinėje įmonėje, kur tik per tris pirmuosius šių metų mėnesius nežinybinės apsaugos pareigūnai jau sulaukė kelio dirbančiųjų, bandžusių slapta iš gamyklos išsinešti šilčia išleidžiamos produkcijos kiekius. Su diduma tu žmonių neseniai susitikome. Klausimas visiems buvo tas pats — kodėl vogė? Bemaž vienodas buvo ir jų atsakymas: aš tik pirmą kartą, aš ėmiau tik 2—3 butelius...

Klausaisi tokių išvedžiojimų ir neapleidžia nuostaba: argi yra (ir iš vis ar gali būti?) esminis skirtumas tame, kiek į namus velki? Jeigu būtum nešęs visą vyno dėžę ar autofurgoną pasiglemžęs — tik tada vadin-

tum tą savo dvasios nuopolių vagyste?

— Ko jūs prie manęs pristojote, ne aš vienas — kiti irgi išsineša, — aiškiai pradėjo pykti devyniolikmetis pilstymo cecho darbininkas Stasys.

Kuo čia dėl kiti. Susivienijimo pagrindinėje įmonėje dirba per šešis šimtus darbininkų, o vagiant šiemet sulaukė tik keliolika.

Ko Stasiui šiandien pikta — lyg ir turėtų būti aišku: vietoje tų septynių per gamyklos tvorą nešų kalvadoso butelių (26 rub. sumai). Anykščių rajono liaudies teismas nubaudė 50 rublių bauda. Įmonėje, atrodo, irgi nepaglostys — premijos gali tekti išsižadėti... Ir visgi įtūžio šaknys ne vien čia. Vaikino sandėriui su savąja sąžine pasirodė koją pakišo atsitiktinai netoliese pasimaišęs Anykščių ATĮ vairuotojas Jonas Parfionovas. Kodėl dvyliką valandą nakties per gamyklos tvorą išsikeberiojo neblaivus jauniklis — Parfionovui nereikėjo spėlioti. Ir pasielgė kaip vyrui pritinka: vagi ėmė vėtis. Paskui dar ir susiremė su juo teko.

— Aš nekaltu žmogaus neliečiu. Jeigu tai būtų buvęs milcininkas ar kitoks pareigūnas — būčiau prieš jį ir rankos nepakėlęs. Dabargi mane vijosi šoferis... Koks jo reikalas, ko jis kišėsi, kur jam nepriklauso? — nėmaž nesidrovėdamas šio rašinio autoriaus, dėstė Stasys.

Kur rytoj devyniolikmetį gali nuvesti šitokia gyvenimo samprata — didelis įžvalgumas nebūtinai...

— Dar neišėjęs iš vyno gamyklos, jau buvai prisisiurbęs... — vėl kreipiamės į Stasį. — Išėitų, kad tuos septynis kalvadoso butelius glemžei norėdamas už juos pinigų prasimanyti? Gal namuose kokie nepritekliai užgule, gal kokį gražesnį anrėdą ar daiktą nori įsigyti?

— Ne, — purto galvą. — Būčiau draugas pavaišinęs...

Kitąp tarant, užėjo vyrui ūpas plačiai, karališkai pagyventi, draugužių akyse pelnyti dosnaus mecenato vardą. Tik visa bėda, jog prieš tai teko sueiti į sandėrį su savąja sąžine. Kaip jau buvo minėta, vynininkų kolektyve šiemet taip nutiko dar dvylikai. Daugelis jų, kaip įsitikinom, dabar nuosirdžiai pergyvena buvusį nuopolių, gailisi pasidavę pagundos vilionei. Deja, sutikom ir kitaip mėginančių perdažyti savo sąžinę.

Antai, viena mokeriškė (iš laikymo cecho darbininkė Elena Gražytė), gali pamanyti, jog, anot aukštaičių, „perpykus ant viso svieto“.

— Aš jau trylika metų gamykloje, mane tik vienintelį kartą sulaukė nešant! Aš skysiuos!

Suprask: šitiek metų išdirbusiai gamybininkei anokia čia jau nuodėmė kokį kartą „suktelti šonan“. Bet jeigu taip galvotume, tai, visų pirma, didžiai įžeistume ir pažemintume tuos, kurie savajai gamyklai atidavė ir kurkas daugiau metų, ir širdies šilumos.

Krenla į akis ir kitas dalykas — bemaž visi mūsų kalbinti už rankos nutverti ilgapirščiai savo nuopoliui apibūdinti, kaip taisyklė, rėmėsi žodeliais „pasiėmiau“, „išsinešiau“ ir pan. Lietuvių kalboje tam negražiam darbui pavadinti turime seną, bet už tai tiesu ir taiklų žodį „vagystė“. Jeigu jo glemžikas šiandien bijosi, saugojasi, tai jis tuo labiau turėtų būti dažnesnis mūsų žodyne. Ar ne melas viską pagaliau vadinti tikrais vardais ir nesidrovinti vagi išvadinti vagimi? Tada gal turėtų mažiau noro būti šitai apšaukta ir, pavyzdžiui, Nijolė Miškinienė, jau antrą sykį šiemet sulaukta vagiant gamyklos produkciją...

— Dar viena bėda, kad gamyklos teritorijoje neretai sukinėjasi įvairių pašalinių žmonių. Tiems irgi kitasvė „sunieži“ ranką. — pastebėjo pilstymo cecho meistrė Onutė Žickienė.

Išties. Vynininkų išleidžiamą produkciją masina ir

gundo ne vieną pašalietį. Antai, kovo pabaigoje gamyklos draugininkai broliui Algisi ir Vitalijui Paškevičiui bei Aleksejui Doroninui įmonės teritorijoje sulaukė niekur nederbančius bastūnus Vtla. Kaip jie čia nateko? Išoko per gamyklos ansauginę tvorą. Suprantama, jų šioji „kelionė“ liaudies teisme buvo atitinkamai įvertinta.

— Kiekvienas pastebėtas grobstymo atvejis nelieka neįvertintas, — atsisveikinant kalbėjo gamyklos pirminės partinės organizacijos sekretorius J. Jakimovas. — Ir visgi pačių didžiausių talpininkų šiame reikale, manau, gali ir privalo būti mūsų pačių, kiekvieno dirbančio didesnis nepakantumas, principingumas, tiesumas. Didelius gamybinius uždavinius išmokom spresti. Bet ne mažiau didelis ir garbingas dalykas žmogui padėti išlikti žmogui. Darbo draugo žvilgsnis visuomet daug ką namato: ar reikia būti kažkokiu ypatingu, kad pasakytum glemžikui į akis, kad jis yra vagis?

Norėsi, ir šis klausimas pasibelsu į kiekvieno iš mūsų mintis.

A. Kačėnauskas
Anykščių VRS nežinybinės apsaugos poskyrio vyr. inspektorius,
L. Vaitonis
„K. d.“ koresp.

Drabužiai olimpiečiams



XXII-ųjų vasaros Olimpinių žaidynių atidarymo ir uždarymo iškilmingo ceremonijai metu tarptautiniai sportininkai vilkės elegantiškas klasikinio stiliaus kostiumais. Mole-rų palaidinukės ir šaliai-kaklaraiščiai, vyru marškiniai ir kaklaraiščiai rausvos-bordavos gamos puikiai derinasi prie šviesių kostiumų.

NUOTRAUKOJE: kostiumai iškilmingoms ceremonijoms.

O. Ivanovo ir V. Loz-novo TASS-o nuotr.

IDOMUS SUSITIKIMAS

Vieną popietę mes, darbo ir poilsio stovyklos „Saulėtekis“ stovyklautojai, pasikvietėme ūkio ekonomistą A. Mieželį.

Ekonomistas mums vaizdžiai papasakojo apie ūkį, jo ekonomiką. Mums labai įsiminė A. Mieželio žodžiai, kad „Anykščių šilėlio“ kolūkis kasmet priaugina maždaug po 4000—4300 t grūdų, kuriems pervežti reiktų apie 1750 automašinų, kurių kolona nusitęstų apie 10 km, t. v. nuo Burbiškio iki Anykščių.

Per vaizdžius palyginimus sužinojome, kiek kolūkis kasmet išaugina mėsos, primelžia pieno, kiek kolūkiu laukuose ganosi galvijų.

Ir visas šitas gėrybes sukuria darbščios, anot poeto

E. Mieželio, šakotos žmogaus rankos. Apie tokius žmones — ūkio darbštuo-lius, gerus kolūkiečius ekonomistas A. Mieželis daug ir noriai pasakojo. Sužinojome apie geriausią kolūkio traktorininką Albina Strazdą, savo augsinėjimo rankomis išgarsėjusį ne tik „Anykščių šilėlio“ kolūkyje, bet ir už jo ribų. Įsidėmėjome pagyrimo vertas karvių melžėjas. Ilgai mes galėjome klausytis taip mus sudominusio pasakojimo ne tik apie kolūkio ekonomiką, bet ir žmones, kurie mums padarė didelį įspūdį. Juk dabar ir mes gyvename ir dirbame šiame kolūkyje.

Jūratė Kavoliūnaitė
Anykščių II-osios vidurinės mokyklos darbo ir poilsio stovyklos „Saulėtekis“ stovyklautoja

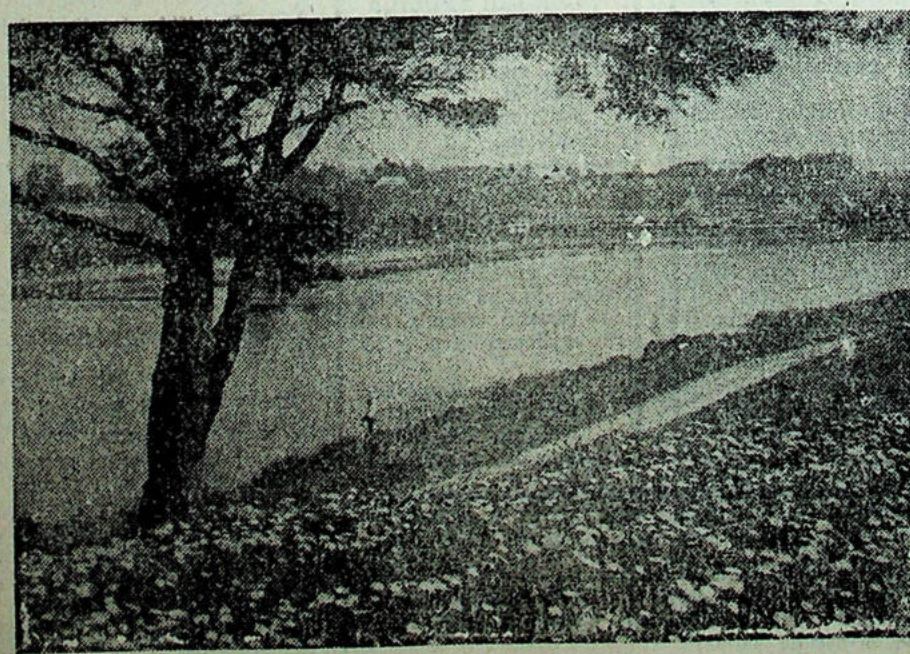
PARDUOKIME STIKLAINIUS

Anykščių sviesto gamykla supilsto grietinę į 200 g talpos stiklinius indelius ir išsiunčia vartotojams. Vidutiniškai per dieną parduodama vartotojams 4500 stiklinių grietinės, o iš gyventojų superkama kasdien tik apie 2600 tuščių indelių.

Atėjus vasarai ir atšilus orams, dar labiau padidėjo paklausa grietinei. Grietinės išpilstymas į tokius indelius yra labai patogus vartotojams, tačiau rajono gyventojai laiku negrąžina tuščių stiklainių į parduotuves. Anykščių sviesto gamyklai kasdien iškyla stiklainių problema. Kai trūksta stiklainių, gamykla neturi į ką išfasuoti produkcijos.

Gerbjami rajono gyventojai, nekaupkite indelių namuose, o grąžinkite juos į artimiausią maisto prekių parduotuvę.

S. Didžgalvienė
RVKS instruktorė — prekybos organizatorė



Prie Ilgio.

J. Junevičiaus nuotr.

SUSTOK, ĮSPŪDINGA AKIMIRKA!.

Šiandien daug kas geba nuspausti foto aparato užraktą, nuotraukoje užfiksuoti norimą objektą, vaizdą, žmogų.

Tačiau būna ir kitokio pobūdžio nuotraukų, kur nuo grynų informacijos, dokumento pereinama į kūrybinį mus supančios tikrovės traktavimą. Dabar jau nekelia ginčų dėl fotografijos kaip meno, neabejojama, kad fotografas gali kurti. Tai, žinoma, priklauso nuo kūrėjo asmenybės, imlumo gyvenimui, pasaulėjautos, nuo kūrybos kriterijų, tikslų. Ne lengvas kelias į meninę fotografiją, sustabdančią įspūdingą, su minties ir jausmo krūviu akimirka, pagaušančią nuotaikingą momentą, nepakartojamą būseną, einančią į dvasines gelmes...

Senokai jau buvome regėję anykštėnų fotografų kūrybinius bandymus. Atrodė, kad kai kurie iš jų, savo laiku turėję kuo pasidžiaugti, nuleido rankas, nesiryžė žengti į priekį. Tad Anykščių kultūros rūmuose šiomis

dienomis veikianti paroda — malonus siurprizas. Tiesa, ši paroda nepasižymi nei nuotraukų, nei autorių gausumu, tačiau eksponuojami darbai suteikia malonias, byloja apie fotografo pastangas savitai, kūrybiškai interpretuoti tikrovę.

Štai jau turinčio nemažą fotografijos praktiką Movo Janušio parodai pateiktos nuotraukos pasižymi motyvo grynumu, subtilumu, noru sutaurinti kasdienybę, surasti ir išryškinti detales, kurios verstų mąstyti, pajauti.

Nuotraukoje „Estafetė“ į pirmą planą iškyla užrisančio pionierišką kaklaraištį Didžiojo Tėvynės karo vėterano veidas su giedriu ir šiltu žvilgsniu į susikaupusį, pasiryžusį būti vertu jaunajam leniniečio vardo berniuką. Tą iškilmingą momentą, dvasinį kartų perimamumą paryškina antrame plane boluojanti kario-išvadotojo figūra, iš tamsos baltai šviečiantys, lyg žiburiai susilie-jantys susibūrusių žmonių veidai. Tokios nuotraukos

nepavadinsi iliustratyvine — joje gili mintis. Gilinimasis į žmogų, ieškojimas dvasinių klodų, psichologinio momento pajauta ženkliną ir portretines A. Janušio nuotraukas „Turistų belaukiant“, „Paskutinis skambutis“. Kiek ironiškas ir kartu nuobodžiau-jantis prie senovinio fajetono stovinčio, paradiskai apsirengusio vežėjo žvilgsnis, maslus, kiek liūd-nokas ir kartu jaunatviškai giedras ašisveikinančios su mokykla abiturientės veidas... O tokiose A. Janušio nuotraukose, kaip „Žemės žiedai“ ir „Pavasario varpeliai“, išryškėja ir šviesus, poetinis autoriaus požiūris į gamtą, į žmones. Saulėtas tolimoje dunksančių medžių arėmintas klonis šviečia nubirusiais klaupienų žiedais, šviečia ir spindulių nuauksintos, tuos žiedus skinančių berniuko ir mergaitės galvelės... O tie iš tamsos išgriežti, išdidinti naka-linų žiedai, rodos, iš tiesų skamba, kiekviena kviečia jais pasigrožėti. Idomi kompoziciniu atžvilgiu, padelkianti pavasario peizažinė nuotrauka „Pavasaris“, kuriuo pro sprogsiančias žilvijo šakas šviesojančiame horizonte rėškėja medžių, sodvų siluetai.

Pakylėtai pažvelgti į gamtą, nuskaidrinti ją lyvine nuotaika pavyksta ir Jonui Junevičiui. Apie tai byloja parodoje jo eksponuojamos nuotraukos „Atsiskvėliai“, „Žiema Dainuvos slėnyje“, „Kaimo motyvas“, kur autorius sutelkia dėmesį į išraiškingą medžių šakų piešinį, į sniego spindėjimą, į šviesos ir šešėlių žaismą. Fotografas, suradęs įdomų objektą, stengiasi į jį pasižiūrėti naujesniu, neliketu rakursu, išryškinti įdominančią detalę. Tad įdomiai žiūrisi, nuskamba kaip metafora jo nuotrauka „Senolė pilvyje“, natraukia dėmesį ir nuotrauka be pavadinimo, kur savaip interpretuotas senutės ir ožkos vaizdas, turintis kažkokio paslaptingumo, iki galo neišsakyto niuansų. Dėmėna J. Junevičiui ir žmo-

gus, portreto žanras. Socialistinės Darbo Didvyrės Genės Galinienės portretas — išraiškingas, išsąstaus, jame žingsis džiugių šypsena.

Bando jėgas pačiame sunkiausiame fotografijos žanre — portrete, ir Alfredas Motiejūnas. Savo nuotraukoje „Slapukė“, „Pavasario žiedai“ autorius sudomina emocijonalomis vaikų išraiškoms, o pakiliai nusiteikusiame vaizduotojo portrete (nuotrauka „I arklio šventė“) vengia atsitiktinių detalių, objektyvas akcentuoja žmogaus būseną, jo nuotaiką. Eidamas šiuo keliu fotografas išvengia pavojaus nukrypti į neretai profesionalų darbus stingdančią porą, į albuminės nuotraukos paviršutiniškumą.

Įvairios savo tematika Juozo Didžgalvio nuotraukos. Tautiniais drabužiais pasipuosusios merginos su duona ir druska — pasitinka LTSR liaudies rašytoją J. Baltušį, atkakliai suka akis į šalį nuo baltų klavišų, nekelia rankos prie jų tėvelių čia pasodintam berniukui, patikliai žvelgia į pasaulį prie kasas nusvarinusio beržo priglundusio mergaitė. Tačiau savo menine pajauta, subtilumu visų pirma atkreipia dėmesį vienintelę peizažinę J. Didžgalvio nuotrauką „Pūkų pataluso“. Apsnigtas medis, sniego švėtimas, nuskaidrinęs net šešėlius jai tampa įspūdinga žiemos akimirka, kurią gali sustabdyti tik įžvalgus, gamtos grožį perprantantis fotografas. Einant šia linkme, reikia manyti, J. Didžgalvi lydyti sėkmę, tėviškės gamta, jos grožis galėtų tapti pagrindine fotografo tema, neišsenkančia versme.

Si fotografijos darbu paroda teikia vilčių, kad pagyvės anykštėnų fotoklubo veikla, susiburs daugiau fotografų, kad sekanti paroda bus gausesnė dalyviu ir darbu skatinami, dar labiau skatinanti vengti temų sunivelavimo, paviršutiniškumo, nuteikianti kūrybiniam iš-kojimams.

V. Giedras

Pēstysis ir saugus eismas

...is ir šestadieniais pusės „Pravdos“ formato. Nr. 11.192 Užsak. Nr. 947